

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations: ASEAN) หรือ“อาเซียน” เป็นองค์การความร่วมมือในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้ก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพฯ (The Bangkok Declaration) เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 ปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน 10 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ มาเลเซีย ไทย บรูไน เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมมือกันในการเพิ่มอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม การพัฒนาวัฒนธรรมในกลุ่มประเทศสมาชิกและการธำรงรักษาสันติภาพและความมั่นคงในพื้นที่และเป็นการเปิดโอกาสให้คลายข้อพิพาทระหว่างประเทศสมาชิกอย่างสันติ นอกจากนี้ยังมีการสนับสนุนการรวมตัวและความร่วมมืออย่างรอบด้าน ซึ่งประกอบด้วย 3 เสาหลัก ได้แก่ เสถียรภาพและความมั่นคง เสถียรเศรษฐกิจ เสถียรสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งเรียกกันว่า “ประชาคมอาเซียน” ดังนั้นการจัดตั้งประชาคมอาเซียนถือเป็นเป้าหมายที่สร้างความท้าทายสำหรับประเทศไทยในอีกไม่กี่ปีข้างหน้าคือ พ.ศ.2558 ที่กำลังจะมาถึงซึ่งจำเป็นต้องเร่งดำเนินการและเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ

สำหรับความร่วมมืออาเซียนด้านการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของความร่วมมือเฉพาะด้านของอาเซียน โดยเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ทศวรรษแรกของการก่อตั้งอาเซียน เมื่อมีการจัดประชุมด้านการศึกษา ASEAN Permanent Committee on Socio-Cultural Activities ขึ้นเป็นครั้งแรกในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ.2518 ต่อมาเมื่ออาเซียนมีการปรับตัวในเชิงโครงสร้างเพื่อให้การร่วมมือของอาเซียนเข้มแข็งขึ้น มีการจัดตั้ง ASEAN Committee on Education (ASCOE) เป็นกลไกการบริหารความร่วมมืออาเซียนด้านการศึกษา โดยความสำคัญของการศึกษาในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนปรากฏเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนในปฏิญญาว่าด้วยแผนงานสำหรับประชาคมอาเซียนที่ได้เน้นย้ำความสำคัญของการศึกษาซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการนำอาเซียนบรรลุวิสัยทัศน์อาเซียนที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในการพัฒนาในด้านต่างๆ อาทิ การศึกษา การเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมถึงการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ การวิจัย ด้วยการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ การปรับปรุงคุณภาพทางการศึกษา ความร่วมมือในการเปิดเสรีด้านการศึกษาและการยกระดับคุณภาพการศึกษา เพื่อก้าวสู่การเป็นประชาคมที่มีความมั่นคงทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการเมืองต่อไป¹

อย่างไรก็ตามสำหรับการขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการศึกษาในกรอบอาเซียนก็ได้มีการระบุเอาไว้ในแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ประกอบไปด้วยการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและมี

¹ สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ, การศึกษา : การสร้างประชาคมอาเซียน 2558. กรุงเทพฯ : สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2553 หน้า 7-10

คุณภาพ การส่งเสริมทุนอาเซียนและเครือข่ายการศึกษา การส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างกัน และการพัฒนาเยาวชนอาเซียนที่มีความชัดเจนในเป้าหมายของการให้ประชากรอาเซียนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงในปี 2558 การแลกเปลี่ยนการเรียนในสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนในกลุ่มอาเซียนเป็นเวลาหนึ่งภาคเรียน หรือหนึ่งปี การส่งเสริมความร่วมมือและการดำเนินงานเครือข่ายรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการส่งเสริมการวิจัยระหว่างสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม การจัดทำหลักสูตรอาเซียนศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา การพัฒนาผู้นำเยาวชนอาเซียนอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการแข่งขันระดับเยาวชนด้านต่างๆ เป็นต้น²

ในด้านการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษากับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบกำกับดูแลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือ สกอ. กำหนดให้เปิดเสรีการค้าบริการด้านการอุดมศึกษาและการบูรณาการการเป็นประชาคมอาเซียนเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดทำกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 เพื่อให้ระบบอุดมศึกษาเตรียมพร้อมในการรองรับให้ประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้ โดยสถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องเสริมหลักสูตรในทุกคณะและภาควิชาให้นักศึกษาตระหนักในเรื่องของอาเซียนมากขึ้นทั้งรายวิชาอาเซียนทั่วไป รายวิชาที่เปรียบเทียบมิติต่างๆ ในอาเซียน รายวิชาที่เจาะลึกเรื่องเศรษฐกิจการเมือง สังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มประเทศอาเซียน การเตรียมความพร้อมในเรื่องของภาษา ทั้งภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาในการทำงานของอาเซียนและภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ สกอ.ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 เพื่อเป็นแนวทางให้สถาบันอุดมศึกษาใช้วางแผนยุทธศาสตร์และนโยบายต่อไป ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาได้มีการวางแผนในส่วน of สถาบันอุดมศึกษาทั้งในระยะสั้นและระยะยาวเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียนและเปิดเสรีการค้าบริการด้านการอุดมศึกษาในปี พ.ศ.2558 ซึ่งจะส่งผลให้บัณฑิตในอนาคตมีคุณภาพระดับสากล และให้มีความสามารถในการแข่งขันได้โดยสร้างความร่วมมือกับประเทศสมาชิกอาเซียนในการเคลื่อนย้ายนักศึกษาและบุคลากรไปยังประเทศเพื่อนบ้านในระยะเริ่มต้นและขยายวงให้กว้างขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านตลอดจนพัฒนาศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาในอาเซียนโดยมียุทธศาสตร์สำคัญ 3 ประการคือ การเพิ่มขีดความสามารถของบัณฑิตให้มีคุณภาพสากล การพัฒนาความเข้มแข็งของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาประชาคมอาเซียน และ การส่งเสริมบทบาทของอุดมศึกษาไทยในประชาคมอาเซียน³

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ถือได้ว่าเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของภาคใต้เริ่มก่อตั้งขึ้นที่ตำบลรูสมะมีแล อำเภอมะนัง จังหวัดปัตตานี โดยมีประวัติความเป็นมาดังนี้ ในปี พ.ศ.2505 กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย ได้รับมอบหมายจากรัฐบาล โดยคณะกรรมการพัฒนาภาคใต้ ให้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำโครงการที่จะทำให้มีมหาวิทยาลัยในภาคใต้ขึ้น ตามแผนพัฒนาภาคใต้ ในขั้นต้นคณะกรรมการจัดทำโครงการคิดกันว่าจะจัดตั้งในระดับวิทยาลัย ศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ (College of Arts and Sciences) แล้วต่อไปจึงจะขยายเป็นมหาวิทยาลัย คณะกรรมการชุดนี้ได้ดำเนินการตามโครงการถึงขั้นสำรวจบริเวณที่จะ

² ASEAN Secretariat, Roadmap for an ASEAN Community 2009 – 2015. Jakarta: ASEAN Secretariat, 2009, p.68.

³ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัดบางกอกบลิ๊ก, 2553. หน้า 75

ก่อตั้งมหาวิทยาลัย โดยทำการสำรวจที่ทุ่งนเรนทร์ ตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี แต่การดำเนินงานของคณะกรรมการชุดนี้ก็ต้องหยุดชะงักลง เพราะไม่ได้รับงบประมาณในปีพ.ศ. 2506 ประกอบกับในช่วงนี้มีการเปลี่ยนรัฐบาลและได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการภาคใต้ชุดใหม่ โดยมี พ.อ. ถนัด คอมันตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศในรัฐบาลชุดนั้นเป็นประธานคณะกรรมการ

คณะกรรมการพัฒนาภาคใต้ชุดนี้ได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการก่อตั้งมหาวิทยาลัยภาคใต้ขึ้นในปี พ.ศ. 2508 โดยมี พ.อ.ถนัด คอมันตร์ เป็นประธานคณะกรรมการฯ เริ่มดำเนินการให้มีการก่อสร้างมหาวิทยาลัยที่ตำบลสุสมิแล อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ในปี พ.ศ. 2509 โดยที่จะใช้เป็นอาคารของคณะวิศวกรรมศาสตร์ก่อน ในขณะที่ดำเนินการก่อสร้างที่จังหวัดปัตตานีนั้น มหาวิทยาลัยยังไม่มีชื่อเป็นทางการจึงใช้ชื่อว่า “มหาวิทยาลัยภาคใต้” (UNIVERSITY OF SOUTHERN THAILAND) และมีสำนักงานชั่วคราวของมหาวิทยาลัยอยู่ที่คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ (ปัจจุบันคืออาคารคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล) ต่อมาเมื่อวันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2510 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานชื่อว่า “มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์” (PRINCE OF SONGKLA UNIVERSITY) ตามพระนามฐานันดรศักดิ์ของสมเด็จพระบรมราชชนกเจ้าฟ้ามหิดลอุดุลยเดชกรมหลวงสงขลานครินทร์(จากพระมหากษัตริย์คุณนั้ มหาวิทยาลัยจึงถือว่าวันที่ 22 กันยายน ของทุกปีเป็นวันสำคัญวันหนึ่งของมหาวิทยาลัย โดยกำหนดเป็น “วันสงขลานครินทร์”)

ในปี พ.ศ. 2510 มหาวิทยาลัยก็เปิดรับนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นนักศึกษารุ่นแรกของมหาวิทยาลัย จำนวน 50 คน โดยใช้อาคารเรียนของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์เช่นเดียวกัน ด้านการเรียนการสอนนั้น ศาสตราจารย์ ดร.สตาจค์ มงคลสุข ได้เสนอให้ตั้งคณะวิทยาศาสตร์ขึ้นมาเพื่อเป็นแกนกลางในการสอนวิชาพื้นฐาน ทางด้านวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ ให้แก่คณะวิศวกรรมศาสตร์ที่เปิดรับนักศึกษาแล้ว และแก่คณะอื่นๆ ที่จะเปิดรับต่อไป ในระหว่างที่การดำเนินการก่อสร้างมหาวิทยาลัยที่ปัตตานีดำเนินการแล้วเสร็จ เป็นบางส่วนแล้วนั้น ศาสตราจารย์ ดร.สตาจค์ มงคลสุข และคณะอาจารย์ใหม่ ได้เดินทางไปสำรวจดูแลการก่อสร้าง และพบว่าบริเวณพื้นที่ดังกล่าว ไม่เหมาะสมที่จะสร้างเป็นคณะวิศวกรรมศาสตร์ เพราะสภาพพื้นดินเป็นที่ลุ่มและดินมีสภาพอ่อนมาก ไม่สามารถรองรับน้ำหนักเครื่องจักร หรือรับน้ำหนักอาคารวิศวกรรมศาสตร์ที่เป็นอาคารใหญ่ๆได้ และอีกประการหนึ่งบริเวณนี้อยู่ติดชายทะเล ความชื้นและไอน้ำจากทะเลจะทำให้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆของคณะ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโลหะและเครื่องอิเล็กทรอนิกส์เสื่อมสภาพได้ง่าย คณะสำรวจจึงเห็นว่าปัตตานีเหมาะที่จะเป็นคณะศึกษาศาสตร์ และคณะทางวิชาศิลปศาสตร์มากกว่า ส่วนอาคารของคณะวิศวกรรมศาสตร์นั้น คณะสำรวจได้พิจารณาหาสถานที่ใหม่ที่มีความเหมาะสม คณะสำรวจเห็นว่าพื้นที่ที่ตำบลคองหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีความเหมาะสมที่จะจัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัยมาก คณะสำรวจจึงได้ติดต่อกับคุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร ซึ่งคุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทรก็ได้บริจาคที่ดินแปลงดังกล่าวเป็นจำนวน 690 ไร่ เพื่อให้จัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัยต่อไป

ส่วนในด้านการบริหารนั้น ในวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2511 ได้มีพระบรมราชโองการประกาศใช้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ขึ้น มหาวิทยาลัยจึงกำหนดให้วันที่ 13 มีนาคมของทุกปี เป็นวันสำคัญอีกวันหนึ่งของมหาวิทยาลัยโดยกำหนดเป็น “วันสถาปนามหาวิทยาลัย” และในวันที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2511 มีประกาศแบ่งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ออกเป็น 3 ส่วนคือ สำนักงานอธิการบดี

คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และในวันที่ 17 เมษายน พ.ศ. 2511 ก็ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ ฯพณฯ พ.อ. ถนัด คอมันตร์ เป็นอธิการบดี และศาสตราจารย์ ดร.สตางค์ มงคลสุข เป็นรองอธิการบดี ในปี 2511 มหาวิทยาลัยก็เปิดรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์รุ่นแรก จำนวน 60 คน ต่อมาในวันที่ 5 ธันวาคม 2511 มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ให้ยกเลิกการแบ่งส่วนราชการ ซึ่งประกาศเมื่อวันที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2511 โดยประกาศฯใหม่ ให้เพิ่มคณะศึกษาศาสตร์เป็นส่วนราชการของมหาวิทยาลัยเพิ่มเติม

สำหรับการดำเนินงานในส่วนของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้เปิดคณะวิชาต่างๆ จนถึงปัจจุบันสรุปได้ดังนี้ ปี พ.ศ. 2511 รับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ปี พ.ศ. 2518 รับนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปี พ.ศ. 2528 รับนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปี พ.ศ. 2532 รับนักศึกษาคณะวิทยาลัยอิสลามศึกษา ปี พ.ศ. 2543 จัดตั้งคณะศิลปกรรมศาสตร์และสถาบันวัฒนธรรมศึกษากัลยาณิวัฒนา ปี พ.ศ. 2545 จัดตั้งคณะวิทยาการสื่อสาร ปี พ.ศ. 2549 จัดตั้งคณะรัฐศาสตร์ และใน พ.ศ. 2552 ได้มีโครงการจัดตั้งคณะพยาบาลศาสตร์ ซึ่งปัจจุบันยังไม่ได้เปิดทำการเรียนการสอนในวิทยาเขตปัตตานี ในด้านการผลิตบัณฑิต วิทยาเขตปัตตานี เปิดสอนสาขาวิชาการต่างๆ ทั้งหมด 7 หน่วยงานจำนวน 74 สาขา เป็นการศึกษาในระดับปริญญาเอก 6 สาขา ปริญญาโท 25 สาขา ประกาศนียบัตรบัณฑิต 2 สาขา ปริญญาตรี (4-6 ปี) 56 สาขา⁴

ด้วยความที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้มีการเปิดการเรียนการสอนในหลากหลายสาขา จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญที่จะต้องมีการผลักดันและพัฒนาศักยภาพด้านการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับแผนงานการจัดตั้งประชาคมอาเซียน โดยทางคณะหรือหน่วยงานควรมีการเสริมหลักสูตรการเรียนการสอนรวมถึงการให้ความสำคัญในเรื่องของภาษาอังกฤษ เพื่อให้ให้นักศึกษารวมถึงหน่วยงานต่างๆ ได้มีการประยุกต์เอาแนวทางแผนงานด้านการศึกษาอาเซียนมาใช้ให้เกิดประโยชน์และนอกจากนี้ยังสามารถนำไปใช้ได้จริงในสถานการณ์ปัจจุบันและเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558 ได้อย่างสมบูรณ์ นอกจากนี้การปลูกฝังการเรียนการสอนด้านการวิเคราะห์สังเคราะห์ให้นักศึกษานั้นก็นับว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญเพื่อที่จะนำสู่ความคิดริเริ่มใหม่ๆ ซึ่งจะช่วยให้มีความก้าวหน้าในการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันอีกด้วย ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มุ่งที่จะเป็นมหาวิทยาลัยที่มีความพร้อมในด้านต่างๆ และสิ่งที่เราจะต้องตระหนักไปพร้อมๆ กับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนก็คือการเร่งพัฒนาคุณภาพในด้านต่างๆ ที่ได้คาดหมายไว้ โดยเฉพาะบัณฑิตที่มีคุณภาพและงานวิจัยให้มีมาตรฐานเทียบเท่าสากล เพื่อพัฒนาและต่อยอดให้เป็นที่ยอมรับในสังคมให้ได้มากที่สุด

ดังนั้นจากความสำคัญและความเป็นมาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาและสำรวจความพร้อมของหน่วยงานที่ผลิตบัณฑิตในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในอีกสามปีข้างหน้าว่ามีความพร้อมมากน้อยแค่ไหน ซึ่งหน่วยงานดังกล่าวมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ในที่นี้คือคณะต่างๆ ในวิทยาเขตปัตตานี เพื่อให้สามารถผลิตทรัพยากรมนุษย์หรือบัณฑิตที่มีคุณภาพให้สามารถออกไปแข่งขันกับประเทศต่างๆ ในประชาคมอาเซียนได้ในอนาคต

⁴ กองแผนวิทยาเขตปัตตานี, แผนพัฒนา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พ.ศ. 2555-2559 หน้า 1-2, ดูรายละเอียดได้ใน <http://planning.pn.psu.ac.th/data/person/PSUplan55-59.pdf>

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

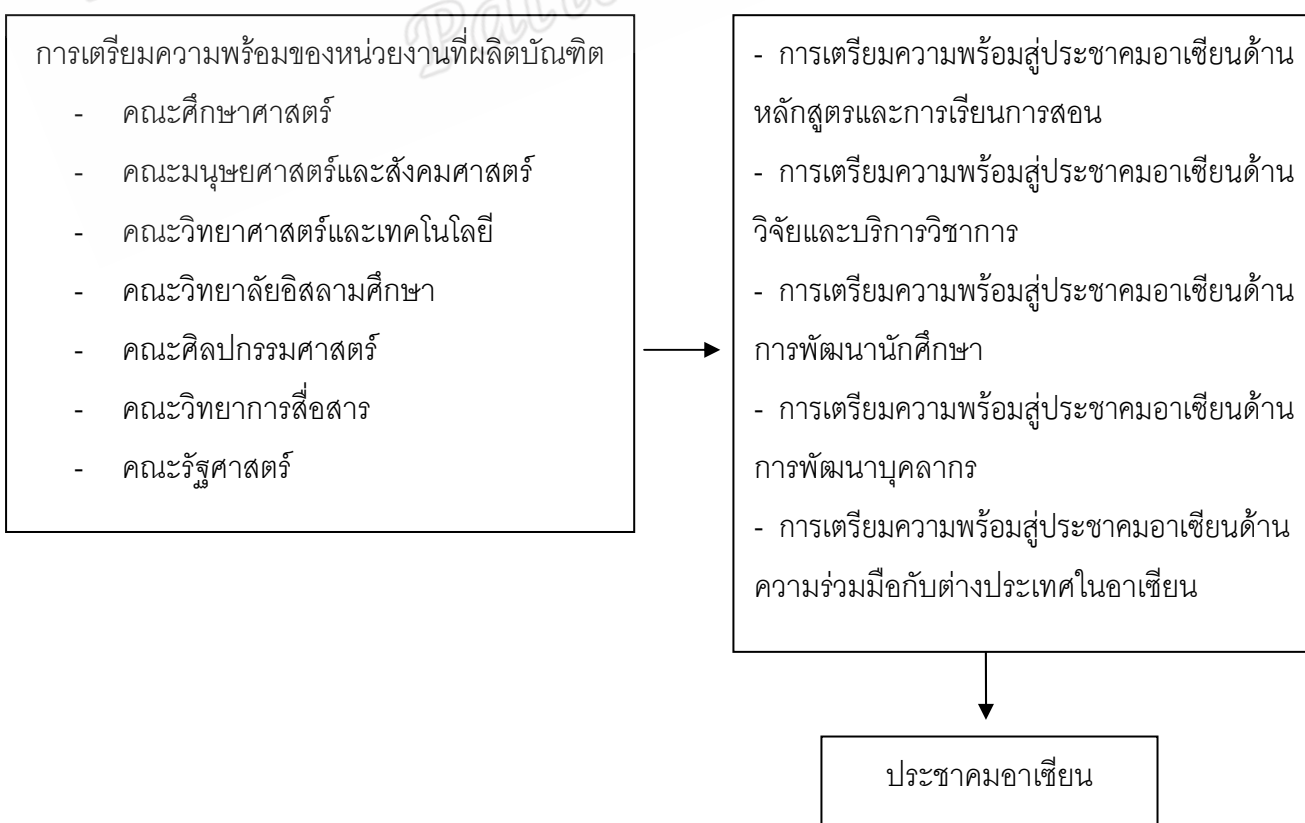
1.2.1 เพื่อศึกษาถึงสภาพปัจจุบันของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีต่อการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558

1.2.2 เพื่อยกระดับการศึกษาให้มีความเทียบเท่ามาตรฐานแผนงานด้านการศึกษาประชาคมอาเซียน

1.2.3 เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพในด้านต่างๆ ให้มีความพร้อมและสัมพันธ์กับประชาคมอาเซียน ตลอดจนผลักดันการศึกษาที่สัมพันธ์กับต่างประเทศ

1.3 คำถามการวิจัย/สมมุติฐาน

เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจและเน้นการศึกษาเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการวิจัยที่เริ่มจากการเก็บข้อมูลเอกสาร แนวทางการวิจัยและสถานที่เก็บข้อมูล มีรายละเอียดกล่าวได้ดังนี้ คือศึกษาวิจัยจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียนนับเป็นส่วนสำคัญของงานวิจัยชิ้นนี้ กล่าวคือในกระบวนการศึกษาข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ทั้งที่เป็นข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ข้อมูลจากเอกสารผู้วิจัยจะได้รับจากการสืบค้นและรวบรวมจากห้องสมุด ระบบสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ตซึ่งมีความจำเป็นและสำคัญเช่นเดียวกัน สำหรับสมมุติฐานและกรอบแนวคิดของงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบเอาไว้ โดยมีกลุ่มเป้าหมายได้แก่ หน่วยงานที่มีการจัดการเรียนการสอนภายในวิทยาเขตปัตตานี รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือ ประกอบการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของคณะต่างๆในวิทยาเขตปัตตานี ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบ ดังต่อไปนี้

นอกจากนี้แล้ว การศึกษาวิจัยครั้งนี้ต้องการค้นหาคำตอบกับคำถามของการวิจัยในครั้งนี้คือ มีปัจจัยสำคัญใดบ้างที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนของคณะต่างๆ ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในการเตรียมความพร้อมในการมุ่งสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 และแต่ละปัจจัยมีความสำคัญและมีบทบาทอย่างไร ในการเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ เพื่อมุ่งสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 ควรเป็นอย่างไร

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ได้ทราบถึงสภาพการณ์ปัจจุบันของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีว่ามีการเตรียมความพร้อมเพื่อที่จะเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน

1.4.2 วิทยาเขตมีข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่สัมพันธ์กับต่างประเทศ

1.4.3 วิทยาเขตสามารถดำเนินการเตรียมความพร้อมในการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

1.4.4 วิทยาเขตมีแนวทางในการจัดการปัญหาอุปสรรคในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน

1.5. นิยามศัพท์

การเตรียมความพร้อม หมายถึง การเตรียมตัว การวางแผน เป้าหมาย และการมุ่งสู่นาคตต่อสิ่งที่จะเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม ณ ที่นี้คือการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558

ประชาคมอาเซียนปี 2558 หมายถึง การที่ประเทศสมาชิกอาเซียนส่งเสริมการยึดมั่นในบรรทัดฐานร่วมกัน และสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกัน ซึ่งช่วยป้องกันความขัดแย้งไม่ให้เกิดขึ้นในภูมิภาค ส่งเสริมให้อาเซียนเป็นเวทีที่ประเทศมหาอำนาจหลายประเทศเข้าร่วมหรือในฐานะประเทศคู่เจรจา การบูรณาการทางเศรษฐกิจในภูมิภาคโดยการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนและความตกลงอื่นๆ ทั้งในอาเซียนและประเทศคู่เจรจา เพื่อส่งเสริมให้อาเซียนเป็นระบบเศรษฐกิจที่เปิดต่อประชาคมโลก ส่งเสริมความร่วมมือในระดับภูมิภาคในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม การต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ การป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อร้ายแรงและความร่วมมือสาขาอื่นๆ ตลอดจนส่งเสริมความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันให้เกิดขึ้นในภูมิภาค โดยประชาคมอาเซียนจะประกอบด้วยสามเสาหลัก คือ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ให้เกิดขึ้นภายในปี พ.ศ. 2558

หน่วยงานผลิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี หมายถึง คณะต่างๆ ที่มีหลักสูตรการเรียนการสอนระดับปริญญาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ซึ่งประกอบด้วย 7 คณะ ได้แก่ คณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิทยาลัยอิสลามศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะวิทยาการสื่อสาร และคณะรัฐศาสตร์